

שֵׁם עֵין (טובה)
מסביב

עם כשאתה
מזרתק -

עין טובה ולימוד זכות – שונות

בס"ד

מפתחז הלב מתוך אמונה לפרשת "וישב"

שים עין (טובה) סביבך.

1. סדרו את המשפטים לפי השתלשלות האירועים:

- ❖ יוסף הולך בשליחות אביו לראות את שלום אחיו ____
- ❖ יוסף מתבונן בעין רעה על אחיו. הוא מחפש אחר חסרונותיהם ומוציא דיבתם רעה אל אביהם ____
- ❖ האחים שונאים את יוסף ומקנאים בו ____
- ❖ יעקב אוהב את יוסף ומכין לו כתונת פסים ____
- ❖ יוסף מושלך לבור ____
- ❖ יוסף חולם חלומות על שלטון ומלכות ____
- ❖ האחים מתכננים להרוג את יוסף ____
- ❖ אשת פוטיפר מעלילה בפני בעלה על יוסף ____
- ❖ יוסף נמכר לעבד ____
- ❖ יוסף מושלך לבית הסוהר ____
- ❖ יוסף מקבל תפקיד מכובד בבית פוטיפר ____

- סמנו את המשפטים המספרים על הצרות שעברו על יוסף, או משפטים שגרמו לצרות (כמה משפטים סימנתם?)

- איזה אירוע לדעתכם היה הקשה ביותר? מדוע? _____
- נסו לדמיין מה עובר על יוסף היושב עשר שנים ויותר בבית הסוהר כשהוא מבוזז ומושפל רחוק מביתו.

אילו הייתם במקומו:

אילו מחשבות הייתם חושבים?

כיצד הייתם מרגישים?

האם הייתם מסוגלים לחשוב על סבלם של אנשים אחרים?

- 2. יום אחד נכנסים לבית הסוהר שבו שוהה יוסף שני שרים חשובים של פרעה. שימו לב כיצד מתייחס אליהם יוסף:

פירוש המילים

וירא אותם – שם אליהם לב, היה רגיש למה שהם מרגישים.
וישאל – התעניין.

"וַיְבֹא אֵלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבֹקֶר וַיֵּרָא אֹתָם וְהֵנָּה זָעֲפִים.

וַיִּשְׁאַל אֶת סָרִיסֵי פְרָעָה אֲשֶׁר אֹתוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו
לֵאמֹר: מַדּוּעַ פָּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם?"

ש"ס ע"ן (ט"וה)
מסביק

ט כשאתה
מזרתק -

עין טובה ולימוד זכות – שונות

השלימו:

יש ליוסף את כל הסיבות להיות ממורמר ומדוכדך. כל חייו רק ____ ומכאובים.
הוא יכול היה להיכנס ל ____ נורא להיות שקוע ב ____ ובכאבו ולא ל ____
לאיש מסביבו. אך יוסף ____ לתוך הלב, הוא מבחין בדאגה שעל פני השרים
ו ____ במצבם.

תרמילון: מתעניין / עצב / התייחס / צרות / רואה / עצמו

• מה אתם יכולים ללמוד מתשומת הלב של יוסף הצדיק לסובבים אותו?

קראו את הסיפורים הבאים וענו על השאלות.

שים עין (רגישה) סביבך (מתוך אתר "אש התורה")

בחור משיבתו של ר' משה פיינשטיין זצ"ל הסיע פעם את ר' משה מהשיבה לביתו. כאשר נכנס ר' משה לרכב, סגר
הבחור בטעות את הדלת על אצבעו של הרב. ר' משה נשאר שקט לחלוטין, כמו לא ארע דבר. כאשר מלווהו
המבולבל שאל אותו בתמיהה – מדוע לא צעק מתוך כאב, הוא ענה:
מה לדעתכם ענה ר' משה פיינשטיין?
בחרו את התשובה הנכונה:

- זה לא ממש כאב. לא צריך לעשות עניין מכל דבר.
- אילו הייתי צועק מכאב הבחור היה חש בבושה איומה על כך שגרם לו כאב, ולכן שלטי על עצמי וישבתי בדממה.

שים עין (רגישה) בעת שמחה (מתוך אתר "אש התורה")

ר' אהרון קוטלר זצ"ל ובנו ר' שניאור זצ"ל הגיעו לבקר את סבו של רבי שניאור ר' איסר זלמן מלצר (חמיו של ר' אהרון)
על מנת להיפרד ממנו בטרם עזבו את הארץ לחתונתו של ר' שניאור. למרבה התמיהה עצר הסב ר' איסר זלמן מלצר
זצ"ל באמצע המדרגות היורדות מביתו ולא המשיך ללוותם. הם שאלוהו על כך והוא הסביר: "לאנשים רבים הגרים
באזור זה היו נכדים שנהרגו על ידי הנאצים ימ"ש. כיצד יכול אני להסתובב ברחוב יד ביד עם נכדי, להראות בשער
בת רבים את שמחתי הגדולה עמו, כאשר ישנם אנשים שלא זכו לכך"!
ממה חשש רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל?
מה אתם יכולים ללמוד מכך?

שימו לב!

יוסף שם עין (טובה) על
השרים אשר איתו,
ובזכות מעשה קטן של
תשומת לב והתעניינות
שמו התפרסם כפותר
חלומות והוא יצא מצרה
לרווחה ועלה לגדולה

ש"ס ע"ן (טובה)
מסביב

עם כשאתה
מזרתק -

עין טובה ולימוד זכות – שנות

דבר תורה לשבת פרשת "וישב":

חייו של יוסף מלאים מכאובים וצרות. לקראת סוף הפרשה נמצא יוסף הצדיק במצב חסר תקווה. הוא נתון בבית האסורים מזה עשר שנים, וכל אפשרות ליציאה לחירות אינה נראית באופק. בשלב זה מתרחשת פרשיית פתרון חלומותיהם של שרי פרעה: לאחר ששני הסריסים חלמו את חלומותיהם, הם היו מוטרדים מאוד ולא ידעו מה פירוש החלומות. מספרת התורה: "וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבֹקֶר יוֹרָא אֹתָם וְהֵנָּם זֹעֲפִים. וַיִּשְׁאַל אֶת סְרִיסֵי פְרָעָה אֲשֶׁר אֵתוּ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר: "מִדּוֹעַ פָּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם?" יוֹסֵף רֹאה לְלִבָּם, הוּא שֵׁם לֵב לְהִרְגֵּשָׁם וּמִתְעַנִּין בְּמַצְבָּם לְמִרְוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ אֶת כָּל הַסִּיּוּבוֹת לְשִׁקּוֹעַ בְּעַצְמוֹ וּבְצִרְוֹתָיו שֵׁלוֹ. מִעֵבֶר לָכֵךְ, הָאֲנָשִׁים שֶׁבְּשִׁלּוּמָם הוּא הִתְעַנִּין הָיוּ מַחְשׁוּבֵי מִצְרַיִם – הֵם וְדָאֵי הַתִּיּוֹסֵסוֹ אֵלָיו כֹּאֵל אֲסִיר נַחוֹת דְּרָגָה, וְלֹא הֶעֱנִיקוּ לוֹ אֶת הַכְּבוֹד הָרָאוּי לוֹ. וְיוֹסֵף, לְמִרְוֹת כָּל זֹאת שֵׁם עֵין (טוֹבָה) סִבִּיבוֹ. בְּעֻקְבוֹת מַעֲשֵׂה קֶטֶן שֶׁל תְּשׁוּמַת לֵב וּרְגִישׁוֹת מִתְפָּרֵסִם שִׁמוֹ כְּפוֹתֵר חִלּוּמוֹת וְהוּא נַעֲשֵׂה שְׁלִיט מִצְרַיִם.

מיוסף הצדיק נלמד לשים עין (טובה) סביבנו ולהיות רגישים לצערם של חברנו.

חידות וחידודים / הרב הראל זילברנגל, רב בית ספר "מורשת מנחם" גבעת שמואל

מצווה בפרשה – אבלות

כאשר יעקב אבינו שומע על מות בנו הוא מתכנס בתוך עצמו ומתאבל. היהדות מלמדת את האדם לעצור את חייו אם קורה דבר מצער כזה כמו פטירת הורים או חלילה קרובים אחרים, להתכנס במשך שבעה ימים מבלי ללכת לעבודה ולא לשום מקום אחר. כל זה נועד שהאבל יחשוב ויהרהר על האסון שקרה, יזכור את האדם שנפטר ויוכל לעבד את האבל. כך נהג גם יעקב אבינו כאשר קיבל את הבשורה.

מידה בפרשה - הוכח תוכיח את עמיתך

יוסף דאג מאוד לשלום אחיו. הוא דאג לשלומם ורצה כל הזמן שישפרו את המידות (התכונות) שלהם. כך מדויקים פרשני התורה מהפסוק: "ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם". לא נאמר כאן 'ויספר יוסף אל אביו דברי רעה', אלא "ויבא יוסף". מה אנו לומדים מהשני? שיוסף שמע איך מדברים הבריות על התנהגות האחים נתעצב מאוד. מתוך כך בא אל יעקב כדי שהוא כראש המשפחה ינחה אותם כיתד להתנהג.

שיט צ'ין (טובה)
מסביב

עם כשאתה
מזדקן -

עין טובה ולימוד זכות - שונות

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "וישב יעקב בארץ מגורי אביו ב _____" ("ל"ז, א')
- ב. "וישראל אהב את יוסף מכל בניו ועשה לו _____" ("ל"ז, ג').
- ג. "ויאמרו לו אחיו: _____ עלינו?" ("ל"ז, ח').
- ד. "ויקנאו בו אחיו, ואביו _____" ("ל"ז, י"א).
- ה. "ויאמר _____" ("ל"ז, ט"ז).
- ו. "ויאמרו איש אל אחיו: הנה _____" ("ל"ז, י"ט).

מה הקשר?

מתחזק קו בין שתי מילים

הקשורות אחת לשנייה

יוסף	עזים
עמק	כסף
עשרים	סלים
שעיר	האופים
שר	חברון
שר	כתונת פסים
פוטיפר	המשקים
שלושה	המלך
אסירי-	שר הטבחים

בלשון הפרשה - כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. יעקב ציפה לראות מתי יתקיים החלום ("ל"ז, י"א)

- ב. ראובן הציע לא להרוג את יוסף ("ל"ז, כ"א)

- ג. הגעתי לפה במעשה גניבה מארץ כנען (מ', ט"ו)

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים:

- א. יהודה הציע למכור את יוסף לישמעאלים - נכון / לא נכון
- ב. האחים מכרו את יוסף בעשרים כסף - נכון / לא נכון
- ג. פוטיפר היה שר האופים - נכון / לא נכון
- ד. שר האופים ושר המשקים הושלכו למקום שיוסף היה אסור - נכון / לא נכון
- ה. שר המשקים ראה בחלומו ענבים מצומקים - נכון / לא נכון
- ו. שר האופים ראה בחלומו שלושה לחמים על ראשו - נכון / לא נכון
- ז. ביום הולדתו - פרעה החזיר את שר המשקים לתפקוד - נכון / לא נכון

שאלות אתגר מתוך

הפרשה:

יעקב אבינו קורע את בגדיו כשהוא מתבשר על 'מות בנו'. על מי עוד מסופר שקרע את בגדיו בפרשה? ומי עוד קרע את בגדיו בתנ"ך כששמע בשורה קשה?